

CENĂZEANUL

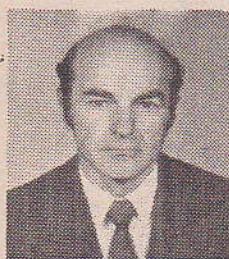
ziar de informare și opinie socio-culturală

Cenadul își caută fiii

PENTRU MINE PUNCTELE CARDINALE SUNT PRECIS DETERMINATE NUMAI LA CENAD

"Interviu realizat cu conf. univ. dr. Ionel Jianu de Anuichi Gheorghe".

A.G.: Stimulate domnule Ionel Jianu, său scurs câțiva ani buni de când ați plecat din Cenad. Pentru actualii locuitori care nu vă cunosc poate, vă rog frumos să vă prezentați.

I.J.: M-am născut în Cenad, această frumoasă și bogată comună a Banatului, la 19 februarie 1947. Anii copilăriei petrecuți în mijlocul acestor țărani harnici și pricepuți, în mijlocul naturii, mi-au marcat tot restul vieții. De la părinții mei, țărani și de la dascăli am învățat că hărcia, cinstea, tenacitatea și modestia sunt calități pe care trebuie să le aibă un om.

A.G.: Poate nu ar strica dacă ne-ați vorbi despre anii de școală.

I.J.: Am avut parte de dascăli deosebiți, corecți, intransigenți, cărora le rămân recunoscător. Trebuie menționat doar cei mai buni, care și-u făcut datoria exemplar și au reușit să educe generații de copii: prof. Ioan Strungariu, diriginte, care timp de peste 35 de ani s-a dăruit satului; prof. Ioan Munteanu care a condus cu pricepere și severitate școala în acea perioadă, prof. Tomi Ioan care a rămas prin lecțiile de istorie în inima elevilor.

A.G.: Desigur că mai păstrați în amintire gânduri și imagini despre Cenadul acelor timpuri. Zigrăviți-ne câteva aspecte.

I.J.: În acei ani Cenadul era în floare reușind să supraviețuască campaniei comuniste de distrugere a gospodăriilor țărănești înstărite. Deși viața nu era ușoară, se lucra mult deoarece era o viață trepidantă, cu serbări și concursuri școlare, echipa de fotbal condusă de neobositul dr. Constantin Popescu, sărbători religioase, corul bisericii condus de acel intelectual autodidact Ioan Blaj.

A urmat apoi acel tăvălug al colectivizării, care a distrus mult, a dus la pribegie nedoreite, a produs mutații regreteabile ce au schimbat imaginea de altădată a comunei și mentalitatea oamenilor. Cred într-o redresare rapidă a situației de astăzi.

A.G.: Vă rog să ne vorbiți despre realizările dumneavoastră după plecarea din Cenad cât și despre familia care vă înconjoară cu mult drag și devotament.

I.J.: După determinarea liceului din Sânnicolau Mare, unde datorită prof. Maria Cecan și Marius Stăniloiu am îndrăgit matematica și fizica, am urmat Facultatea de Electrotehnică din Timișoara, specializându-mă în calculatoare electronice. După câțiva ani petrecuți la centrul de calcul am devenit cadru didactic universitar, mi-am susținut doctoratul în 1984, am primit Premiul Academiei pe 1983 pentru realizări în domeniul robotilor industriali, am fost director al Centrului de Calcul al Politehnicii. În prezent sunt conferențiar universitar la Facultatea de Calculatoare și Automatică. Revin des la Cenad unde am o casă și nu-mi este rușine să lucrez în grădină. Pentru mine punctele cardinale sunt precis determinate numai la Cenad. Referitor la familie, soția are aceeași specialitate și este colegă de catedră, iar copiii, Alina și Lucian sunt în clasa a XII-a, respectiv a X-a.

A.G.: În încheiere vă întreb ce părere aveți despre o întâlnire a fiilor satului care să fie transformată într-o tradiție a comunei?

I.J.: O întâlnire a fiilor satului ar fi benefică, o sărbătoare pentru toți, un prilej de reculegere și aduceri aminte. Ea ar trebui să devină periodică la 5-10 ani. Propun ca dată ziua de Rusalii când tradițional se sărbătorește hramul bisericii.

CE E NOU LA PRIMĂRIE

ÎN ATENȚIA CENĂZENILOR

CETĂȚENII CARE AU CUMPĂRAT CASE DUPĂ ANUL 1972 ȘI NU AU INTABULAT TERENUL PE NUMELE LOR SĂ SE PREZINTE LA PRIMĂRIE LA DOMNUL SECRETAR PENTRU REZOLVAREA DOCUMENTAȚIEI.

TERMEN: ÎN CEL MAI SCURT TEMPORIZARE – VOR ADUCE CU EI CONTRACTUL SAU EXTRAS DE CARTE FUNCIAΡĂ.

* * *

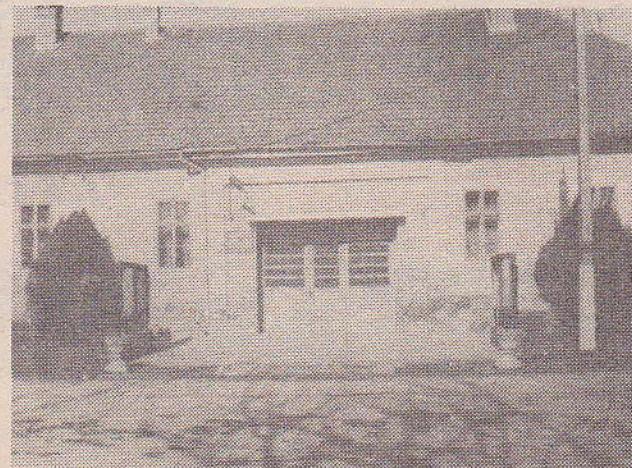
deoarece nu s-a organizat paza în CÂMP, ACUM CÂND NE GĂSIM ÎN PLINĂ PERIOADĂ DE STRÂNGERE A RECOLTELOR, CETĂȚENII COMUNEI SUNT INVITAȚI SĂ-SI PĂZEASCĂ RECOLTELE PERSONALE.

ÎN ACEST SENSI AR FI BINE CA SĂ RECOLTEZE ZILNIC ATĂT CÂT POT DUCE ACASĂ EVITÂND RĂMÂNERICA RECOLTELOR ÎN CÂMP.

* * *

CAMPANIA DE RECOLTARE ATRAGE DUPĂ EA O INTENSĂ CIRCULAȚIE A VEHICULELOR ȘI A AUTOVEHICULELOR PE ȘOSEAUA PRINCIPALĂ A COMUNEI, DE ACEEA PĂRINTII SUNT ATENȚIONAȚI SĂ NU LASE COPIII LOR SĂ CIRCULE CU BICICLETELE PE ACEASTĂ PORTIUNE DIN COMUNĂ DACĂ ACEȘTIA NU AU Împlinit VÂRSTA DE 14 ANI;

CĂRUȚAȘII SUNT OBLIGAȚI SĂ-SI SEMNALIZEZE VEHICOLELE CU SEMNE REFLECTOZANTE ȘI FELINARE APRINSE NOAPTEA PE PARTEA STÂNGĂ SPATE.

Fișe pentru o monografie

GERHARD DE SAGREDO -

Primul episcop misionar al Cenadului
(II)

Gerhard de Sagredo sau Gerhard din Cenad, ori de pe Mureș, cum își zicea el, poate fi socotit, totuși, cel dintâi scriitor al acestor meleaguri, nu prin naștere ci prin hotărârea lui de a se stabornici pe malul Mureșului la Cenad.

Aici, Gerhard a alcătuit o operă de o stranie originalitate, în care a descris toate evenimentele și toți oamenii vremii lui. A fost martorul ciocnirilor nemului românesc cu ostile maghiare, iar faptul că și-a ales ca reședință tocmai Cenadul, localitate ce se află, azi, la câțiva kilometri de hotarul nostru cu Ungaria, este grăitor în privința întinderii de atunci a pământului locuit de strămoșii noștri.

Anul nașterii viitorului prim episcop al Cenadului nu este cunoscut, la naștere a fost botezat Georgius, primind ulterior numele tatălui său, mort, se pare, în cruciadă. La vîrstă de 5 ani, îmbolnăvindu-se, este trimis la mănăstirea Sf. Gheorghe din Veneția, ca să se însanătoșească, unde urmează și școala monastică. Această școală, pe care a urmat-o până la vîrstă de 15 ani, presupunea scrisul și cititul în limba latină, cunoștințe practice de cânt liturgic și câteva noțiuni de aritmetică simplă. În continuare urmează cursurile Școlii superioare din Bologna, unde a asimilat părerile, foarte îndrăznește pentru acea vreme, ale unui drept civil opus arbitriului feudal, aderând totodată la orientarea centralizatoare și unificatoare a tinerilor clerici italieni.

După terminarea studiilor se întoarce la Venetia unde este ales abate, dare are în curând de înfruntat o dramatică răsturnare a echilibrului social, ceea ce îl alungă din mănăstire și chiar din Italia. Se refugiază în Dalmatia, la un prieten, stărelul Rasina de la Sf. Martin din Zara cu gândul nemărturisit de a pleca mai departe, pentru o vreme la Ierusalim. Dar după multe peripeții ajunge la Pécs, unde este prezentat regelui Ștefan I. Impresionândul pe rege cu o predică latinească este invitat să se alăture suitei regale până la Oradea unde predică din nou.

La curtea lui Ștefan I avea rostul de dascăl al principelui Emeric, îndeletnicire ce trebuie să fi ținut până la moartea învățăcelului (1031).

Sătul, se pare, de îndoienicile avantaje pe care i le aduce o asemenea viață, Gerard părăsește rătăcitoarea curte a regelui, pentru a se aseza ca pustnic în padurile de la Bakony petrecându și șapte ani de solitudine și contemplare a lucrurilor dumnezeiești în mănăstirea Beel de lângă Buda. În anul 1038 este instalat ca episcop de Cenad. Se instalează în mănăstirea Sf. Ioan din cetate aducând cu sine 10-11 ieromonahi din care șapte știau limba țării și puteau predica. Urmează apoi epopeea misionară cu 30 de proiecte itinerante, clădiri de lăcașuri, convertirea în masă, întemeierea unei școli latine.

În 1047, Gerhard moare (împrejurările au fost descrise în nr. 5-6/1993 ale ziarului nostru), este îngropat la Doyd, apoi este mutat la Cenad (1053) din inițiativa episcopului local Maurus și a stărelui Filip. Pe urmă după canonizarea din 1068 și confirmarea din 1083 relichele sunt mutate la Buda, unde se află și astăzi pe colina sacră Szent Gellert.

IOAN POPOVICI
profesor

Lecția de istorie

V

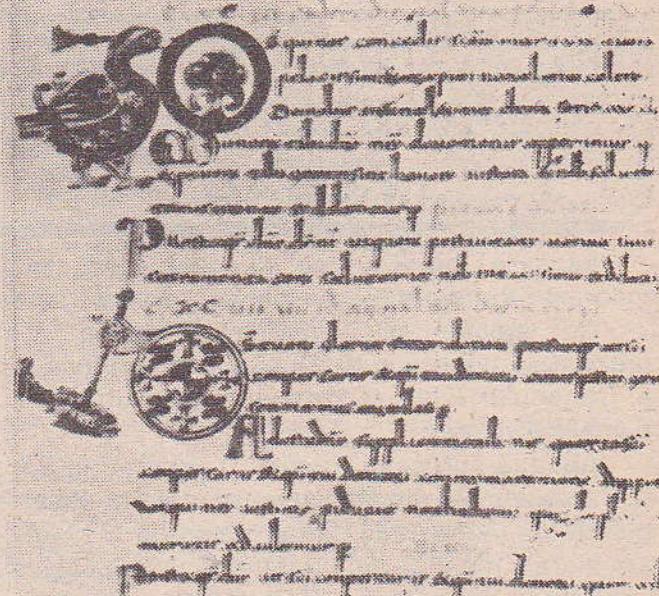
**BANATUL ÎN TIMPUL
FĂRĂMIȚĂRII FEUDALE**

Trecerea valurilor de popoare migrațioare (huni, gepizi, logobarzi, avari, slavi) pe teritoriul Banatului nu a determinat schimbări profunde în modul de viață a populației daco-romane.

În perioada hunilor (441-453) între aceștia și autohtonii s-au stabilit bune relații (unele izvoare scrise vorbesc chiar despre folosirea limbii băstinașilor la curtea regelui Atilla).

Migratiunea slavilor și asimilarea acestora de către populația indigenă a impulsionat evoluția românească în acest tinut. Obștile sătești înaintează cu repeziciune pe drumul feudalismului și iau astfel naștere primele voievodate. primul voievod cunoscut este Glad care și-a avut centrul politico-administrativ la Keve (Cuvin). Puterea sa militară poate fi apreciată din rezistența pe care el a opus-o triburilor maghiare ce pătrunseră în Banat către sfârșitul mileniului I.

Gerard din Cenad

armonia
lumii

Editorial Mihai din Banat

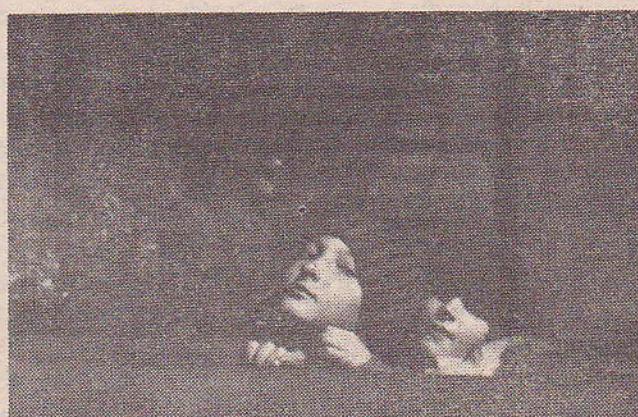
Lui Glad îl succede AHTUM care-și întindea stăpânirea la nord de Mureș până la Cris având centrul la Morisena (Cenad). Nobilimea maghiară pentru a-și satisfacă dorințele de mărire a domeniilor feudale își îndreaptă privirile și spre Banat. Pretextul a fost găsit în faptul că Ahtum, voievod român, vămuia sarea trasportată pe Mureș în Panonia și „nu-i păsa de regele Ștefan I al Ungariei și-i arăta puțină cinste”.

Trădat de una din căpeteniile sale, Ianadinus, Ahtum este învins și ucis, trădătorul primește voievodatul său cu condiția recunoașterii regelui Ștefan ca suveran.

Conflictul dintre Imperiul Bizantin și statul feudal maghiar determină împărțirea Banatului într-o nouă organizare administrativă. Iau naștere comitatele Timiș (1177), Cenad (1197), Caraș (1200). Primele mărturii documentare despre Timișoara le găsim în anul 1266 denumirea venindu-i de la râul Timișel (azi Bega).

ION SAVU

(Va urma)

Curiosii

ACT DE CULTURĂ

O ANIVERSARE CULTURALĂ

Cu ocazia aniversării unui secol de la atestarea documentară a ființării „Reuninii de lectură sârbească” din Cenad, două au fost momentele cu cea mai mare încărcătură emoțională: lansarea cărții monografice scrisă de poetul IVO MUNCEAN „Din rădăcină înflorește trandafirul” și prezența domnului MIRCO DOBRICIANICI cu tradiționalul sau instrument gusla.

Prezent la acest eveniment, despre cele două sărbători de suflet ale populației sârbe din comună voi relata în continuare prezentându-le pe fiecare în parte.

GHEORGHE DORAN

UN SECOL DE CARTE SÂRBEASCĂ LA CENAD

Lansarea cărții lui Ivo Muncean, „Din rădăcină înflorește trandafirul” a deschis această sărbătoare.

Cu emoție și competență, cartea a fost prezentată publicului de Dușa Jivanov, încă o fiică a Cenadului despre care vom scrie într-unul din numerele viitoare.

Apărută sub egida Uniunii Democrație a Sârbilor și Carașovenilor din România (pare a fi a doua dintr-o serie de monografii) cartea scrisă de Ivo Muncean are marele merit că adună între copertele sale istoria unui lăcaș de cultură din Cenad pe parcursul unui secol dar nu numai atât. Spre finalul ei sunt publicate o serie de poezii ale poetului țărănește de limbă sârbă din Cenad, Jivco Dișici, tatăl concetăeanului nostru Slavco Dișici. Natura ideilor cât și metrica versurilor nu ne permite să-l asimilăm pe poet unor poeti țărani creatori după tipare folclorice ci, mai degrabă, poetilor țărani ieșiți din canoanele literaturii populare.

În cîteva culegeri de poezii ale unor poeti țărani din Banat pe care le-am citit, nu am întâlnit numele lui Jivco Dișici și aceasta datorită tocmai Jimbii în care a scris.

Revenind la întregul conținut al cărții, remarcăm extraordinara concentrare a materialului, structura sa logică și, nu în ultimul rând, acuratețea scrierii.

Atașarea unor fotocopii și a unor fotografii, legate strâns de conținut, la finele cărții mărește gradul de autenticitate și de probitate științifică a celor afirmate în paginile sale. Acum, în acest potop de apariții, care mai de care mai hazardate, cartea lui Ivo Muncean face figură aparte.

O traducere a cărții în limba română și publicarea materialului în ziarul nostru ar duce la cunoașterea reciprocă a unor momente din istoria Cenadului, ar aprobia mai mult cele două comunități.

Oricum, o istorie a comunei noastre nu va putea trece nepăsătoare pe lângă această carte atât de bine documentată; cum nici o nouă culegere de poezii ale poetilor țărani din Banat (și de ce nu din țară?) nu poate fi indiferentă în fața versurilor poetului cenăzean Jivco Dișici.

GUSLARUL

Îmbrăcat într-un autentic costum popular sârbesc de epocă, cica Mirco Dobricianici era ca un ostaș recent întors de pe câmpul de luptă de la Kosovo. Cântecele lui acompaniate la acest instrument cu o singură coardă au impresionat până la lacrimi asistența.

Am dorit să-l cunosc dar timpul nu mi-a permis, totuși în ajutor mi-a venit interviul lui Dragomir Marianici realizat, cu acest „baladist” și publicat în ziarul „Nașa Reci”.

De aici am aflat că cica Mirco provine dintr-o familie unde gusa a fost o tradiție aşa cum nota într-o carte a sa Vuk Karagici, marele culegător de cântece populare epice sârbești. El se consideră, pe drept cuvânt un demn urmaș al vestișilor guslari Spasoe Clavaș și Vasa Ciarapici. Întreaga sa familie a fost o familie de ostași și guslari.

În general cântă cântece pe care auditoriul le cere. În clipele sale de singurătate, pe ritru suflețul său, cântă: „Bâtrânu Buiadin”, „Moartea mamei Jugovicilor”? Robia lui Iancovici Stoian” și altele în care se simte acasă. A înregistrat câteva discuri și casete și a fost prezent pe toate scenele din Iugoslavia sau în alte țări unde trăiesc conaționali de-a găsi.

Mai mult, Cica Mirco este autorul unor cărți cum sunt: „Renumitul guslar Perun” în care face elogiu acestui om deosebit care în Primul război mondial a adunat peste zece mii de voluntari din Canada pe care i-a adus să lupte pentru eliberarea „mamei Iugoslavia”. Cea de a doua carte, în curs de apariție, se intitulează „Poemele epice ale Serbiei și Muntenegrului”. În pregătire mai are o carte cu cântece eroice dintre anii cinzeci ai veacului trecut până în 1912.

În țara sa se bucură de adâncă considerație fiind ales la Sarajevo ca președinte al societății guslarilor „Vuc Karagić” societate care a organizat un concurs al guslarilor din Iugoslavia la Sarajevo (1971) apoi la Belgrad (1974). și aici a constituit o nouă organizație a guslarilor al cărei președinte a fost ales.

M-am despărțit de acest om și gusa lui cu gândul la vechii și actualii rapsozi români unindu-i pe toți într-o mare familie, aceea a celor care știu să preamărească istoria minunată a unui neam.

SPORT

SPORT

SPORT

SPORT

RETURUL LA FOTBAL

Etapa XXII din 15 aprilie 1994 ora 17 la Comloșul Mare.

Derbiul etapei și probabil al campionatului era să se dispute într-o frumoasă și călduroasă zi de primăvară. Dar acea campanie anti Cenad s-a făcut simțită chiar din start, adică cu trei zile înaintea meciului s-a schimbat brigada de arbitri iar comloșenii au legitimat 3-4 jucători din divizia B și A chiar în prezua meciului.

În aceste condiții și cu un arbitraj care efectiv nu lăsa echipa oaspete să treacă de mijlocul terenului și acceptând jocul foarte dur al gazdelor acest joc numai fotbal nu s-a putut numi.

După ce a fost făcuturăt dur de un adversar jucătorul oaspete Mirciov a primit tot el un cartonaș galben pentru faptul că după impact a reușit să joace în continuare.

Apogeul mascaradei a fost însă în minutul 16 când echipa găzădă a marcat un gol „a la Maradona” cu mâna. După acest gol echipa oaspete a părăsit terenul în aşteptarea verdictului comisiei județene de disciplină.

Edificator la cele relatate a fost reacția spectatorilor locali care la apariție echipei din Comloș se întrebau care-i portarul, care-i liberoul și alte ceea ce denotă că acești jucători erau la primul lor meci sub tricolorele comloșene.

Echipa din Cenad a început meciul în următoarea formăție: Lepoev, Harkai II, Socol, Iacob, Fazekas, Nedelcu, Ene, Crăciun, Varga, Mirciov și Popa.

După această mascaradă „evident” meciul a fost omologat cu 3-0 în favoarea gazdelor.

Etapa XXIV din 22 aprilie 1994 ora 17. Cenad – Dudești Vechi 2-0 (1-0).

Meciul s-a desfășurat în prezență a circa 130 spectatori iar echipa locală s-a impus destul de ușor prin golurile înscrise de Dogojie (min.38) din lovitură liberă în minutul 60.

Echipa noastră a aliniat următoarea formăție: Lepoev, Angheli, Dogojie, Socol, Fazekas, Nedelcu, Ene, Crăciun, Varga, Mirciov și Popa. Pe parcursul meciului au mai jucat Iacob în locul lui Dogojie, Matei în locul lui Popa.

Meciul a fost curat cu faze frumoase în special la poarta oaspeților care s-au apărat supranumeric și sporadic au atacat destul de periculos. Din nou s-au ratat ocazii rarisme și din poziții ideale ceea ce denotă că vechea metehană a fotbalistilor cenăzeni încă mai persistă, adică se ratează cu multă nonșăianță din poziții bune de gol.

Etapa XXV din 29 aprilie 1994 ora 17 la Valcani.

Echipa oaspete s-a impus în fața unui adversar bătăios dar care și-a apărat corect șansele abandonând jocul dur pe care deobicei gazdele îl practicau în fața echipelor fruntașe în clasament venite să joace la Valcani.

Meciul a fost câștigat de cenăzeni cu scorul de 3-2 (1-1) prin golurile marcate de Fazekas, Dogojie și Matei. Echipa aliniată: Lepoev, Angheli, Socol, Dogojie, Fazekas, Ene, (min 61 Iacob); Nedelcu, Mirciov, Drăgușin, Crăciun (min 75 Matei) și Popa.

Etapa XXVI din 5 iunie 1994 ora 17, la Cenad.

Echipa găzădă a câștigat cu scorul de 2-1 (1-0) în fața echipei din lecea Mare prin golurile marcate de Popa (min. 37) și Mirciov (min.53).

Oaspeți au marcat în minutul 83. Meciul a fost urmărit de circa 160 de spectatori și a fost excelent condus de brigada timișoreană avându-l la centru pe Stoicovici ajutat la cele două tușe de Bauer și Furdea.

Oaspeții cu o echipă tehnică și un vârf excelent a dat o replică peste așteptări și au pus destule probleme apărării gazdelor care a fost destul de nesigură în anumite situații.

Din nou s-a ratat cu seninătate o sumedenie de ocazii unele chiar de la 2-3 metri de poarta adversă. În minutul 43 se ratează de către Fazekas o lovitură de la 11 m, care a mai ratat 2-3 ocazii pe parcursul meciului. Lui i se alătură cu ratări Popa (min. 28, 61), Nedelcu (min. 35 și 85), la care se adaugă și cele 3 bări.

Echipa s-a mișcat bine în teren, nu lipsește condiția fizică dar jocul individualist al unor jucători și faptul că cele două vârfuri joacă prea lipită de tușă face ca mijlocul terenului în anumite situații să fie ori prea aglomerat ori prea aerisit iar dacă se folosea un singur vârf înfipt în coasta apărării adverse ar fi făcut ca aceasta să nu poate avansa dincolo de mijlocul terenului în sprijinul atacului.

În acest meci s-a folosit următoarea formăție: Coroamă, Angheli, Socol, Dogojie, Fazekas (min. 80 Matei), Nedelcu, Drăgușin, Varga (min. 51 Iacob), Crăciun, Mirciov și Popa.

Etapa XXVII din 12 iunie 1994 ora 17 la Teremia Mare.

Echipa găzădă a obținut o victorie categorică cu scorul 5-1 (3-0). Golul echipei oaspete a fost marcat de Iacob (min.85). Formația noastră a aliniat următorul 11: Coroamă, Angheli, Drăgușin, Dogojie, Varga, Nedelcu, Iacob, Crăciun, Matei (min.50 Telecican), Popa și Mirciov. Meciul a fost arbitrat de o brigadă timișoreană avându-l la centru pe domnul Nicola. Cu mici avantaje oferite gazdelor dar care nu au influențat rezultatul arbitrajul a fost corect.

Echipa oaspete cu un psihic labil și cu o formăție clopărâtă a prestat cel mai slab joc din acest campionat. Apărarea improvizată s-a clătit la orice atac al gazdelor iar unele goluri au fost copilărești din vina apărării, în special al portarului și el improvizat. Spre final la scorul de 5-0 parță echipa noastră s-a trezit din somnolență, pasele s-au legat și rezultatul s-a văzut pe tablă de marcat, s-a reușit acel gol de onoare într-un meci al rușinii.

Să sperăm că asemenea prestație să nu ne mai ofere echipa noastră. Trebuie totuși remarcăți doi jucători care s-au ridicat peste nivelul mediocru al celorlați: veșnicul tânărul Iacob Tudor și Mirciov.

Etapa XVIII din 19 iunie orele 17 în Cenad.

Ultima etapă s-a disputat acasă în compania echipei din Jimbolia meciul fiind câștigat de gazde cu scorul de 6-0 (3-0) prin golurile înscrise de Crăciun (min.51), Mirciov (min. 20 și 66), Popa (min. 35) și Drăgușin (min. 48 și 80).

Echipa găzădă a folosit următoarea formulă: Coromă, Angheli, Socol, Iacob, Fazekas, Drăgușin, Nedelcu, Crăciun, Varga (min. 40 Dogojie), Mirciov și Popa (min. 75 Matei).

Meciul a fost condus de o brigadă de arbitri din Timișoara condusă de dl. Ciobanu.

Gazdele și-au luat rămas bun de la cei 150 de spectatori priuțr-un joc excelent ceea ce ne face să regretăm terminarea acestui campionat în momentul când echipa noastră „și-a intrat în mână”. Meciul a fost foarte frumos cu pase spectaculoase purtate în viteză încrucișându-se cu faze spectaculoase în special la poarta oaspeților. Golurile au fost înscrise în urma unor combinații frumoase iar golul înscris de Popa a fost dintr-o fază demnă de televiziune.

Ne punem întrebarea: dacă echipa favorită ar fi practicat măcar în retră asemenea fotbal se mai pune problema promovării în divizia C?

Frumos sfârșit de stagiu și sperăm că până la toamnă „băieții noștri” să se refacă pentru a putea ataca noul campionat în postura de promovați.

CLASAMENT

1. Comloșu M.	28	21	3	4	101-	23	45
2. Cenad	28	18	5	5	68-	39	41
3. Teremia M.	28	17	4	7	100-	40	38
4. Cărpiniș	28	15	3	10	84-	55	33
5. Sânnicolaul M.	28	13	3	12	67-	51	29
6. Valcani	28	13	3	12	63-	59	29
7. Jimbolia	28	13	3	12	53-	73	29
8. Tricoul	28	12	4	12	64-	55	28
9. Lovrin	28	10	5	13	54-	58	25
10. Periam	28	11	3	14	72-	90	25
11. Lecea Mare	28	9	5	14	52-	84	23
12. Lunga	28	9	4	15	52-	91	22
13. Dudești V.	28	10	2	16	65-	105	22
14. Saravale	28	8	3	17	66-	88	19
15. Variaș	28	5	2	21	37-	94	12

CONDEE CENAZENE

MARGARETA ECSEDI

Născută în Cenad absolvență a Scoala generală din comună ca apoi să urmeze liceul teoretic din Sânnicolau Mare iar după absolvirea lui să obțină diploma de învățătoare la Scoala post-liceală pedagogică din Oradea. Lucrează actualmente la Scoala cu clasele I-VIII din Cenad ca învățătoare la secția maghiară. Prin aceasta Margareta Ecsedi urmează o tradiție familială, ambele părinți fiind profesori.

Suflet receptiv și sensibil în fața vieții, poeta practică o poezie de notă dublată, încă insuficient de adânc, de unele idei filozofice.

Fiind la începutul unui drum lung și chinitor, drumul spre marea poezie care s-o reprezintă, dorim ca publicarea celor două poezii să fie un debut de bun augur.

Gheorghe Doran

PRIMA ZĂPADĂ

*Nori întunecăti apăsător
se opresc deasupra satului
ca să scape de povara lor.
Cupola cenușie atinge pământul,
acoperă totul, totul e închis.*

*Strălucirile reci pornesc
încet, nesigur, câte unul;
parcă ar vrea, parcă mai nu.
Se mai gândesc, se învârtesc.
Plutesc, Cad la pământ, și se topesc.*

*Ceva s-a dizolvat;
monotonia gri a zilelor.
Copleșitoarea, îngrijorata lume
acum își începe încet sărbătoarea.
Focul pocnește, în cupor focul pocnește,
și multe mici albe dansează.*

*Ca și cum ar cădea cerul cu mii de stele.
O stea de sticlă mă zgârie, îmi moare pe mână,
ca să mă mângâie lacrima de stea.
Și dimineața în albă, moale, umedă
nouă haină e satul,
Fiecare casă e albă,
cea mică, cea mare,
și cerul ajunge până la soare.*

PÂINEA NOASTRĂ

*Pâinea noastră are gust bun.
În gustul pâinii este:
căldura și lumina soarelui,
ce există de la origini;
Pământul care întotdeauna și pentru toți
rodește, și iartă totul;
apa capricioasă, schimbătoare,
dar hrânitoare de viață.
Si în ea mai este
munca oamenilor,
sudoarea, bucuria, viața lor.*

POSTUL DE POLIȚIE PE RECEPTIE

GHICI PE CINE PRIMEȘTI ÎN CASĂ

Zbierea Liviu de 18 ani din Horodnic, județul Suceava, după ce a colindat țara, fiind fără ocupație, și-a adus aminte că are o soră măritată după unul Păț din Cenad. Și, cum nu o văzuse de mult timp, l-a apucat un „dor nebun” după ea și iată că într-o zi poposește la cumnatul său deși sora sa „își luase zborul” de mult timp din cuib.

Cumnatul, ospitalier ca tot românul, îl găzduiește și-l întâmpină câteva zile, timp suficient să se împrietească cu familia vecinului Pavel Bornea. În 12 iulie a.c. profitând de lipsa gazdelor, se duce să le facă o vizită. Fata acestora, Daciana îl servește cu o cafea și se duce în grădină pentru a aduce cele necesare de preparări prânzului. Profitând de neatenție și de lipsa fetei din cameră sustrage două inele de aur pe care proprietara le-a dat-o înainte de a începe lucru.

După ce și-a băut liniștit cafeaua a plecat în sat. Dar după două zile, în timp ce s-a descoperit lipsa inelilor se duce la gară să se urce în tren dar în acel moment este reținut de polițiștii postului de poliție din comună. La percheziție sunt găsite asupra sa cele două inele și restituite proprietăresei iar eroul nostru i se întocmește dosar penal fiind cercetat în stare de libertate.

Când deschizi ușa, uită-te bine la cel care vrea să-ți treacă pragul.

PURCEII AVEAU COADA TĂIATĂ ȘI HOTIA PICIOARE SCURTE

Ciumezeanu Ștefan și concubina sa Ana Pop, venind din Periam, unde au lucrat la COMTIM s-au stabilit în Cenad la numărul 108.

Până aici toate bune.

După o vreme au făcut o vizită la Periam la Dobriceanu Maria, sora Anei Pop unde împreună cu Niculina, sora lui Ștefan Ciumezeanu au pus la cale o afacere de milioane. Da. De milioane după cum se va vedea până la urmă.

În trei săptămâni la rând (observați ziua!) au sustras de la Comtim Periam 81 de purcei în medie de 30 kg.

Modus operandi:

Niculina cu alte 15 colege de muncă (acum și de hoție) aduceau cum puteau purceii la gardul de sărmă și-i dădeau pește în gard (au impovizat și o scară!) lui Ciumezeanu Ștefan care „adăpostea” într-o platformă cu obloane înalte. Apoi îi duceau la Dobricanu Maria acasă unde fiecare își lăsa „partea” din pradă bașca și bani pentru restul „livrat” lui Ciumezeanu.

Acesta, cu ajutorul lui Sarmaș Mitică din Periam (care avea un ARO) îi aducea la Cenad de unde luau drumul piețelor (au ajuns și pe piață din Arad).

La domiciliul „comerçantului de porci en gros” au fost găsiți 17 purcei și recuperăți alții de la „chilipirgii” din comună.

Paguba evaluată circa 5000000 lei din care 1400000 lei au fost recuperată.

Pentru întregă „trupă” s-a întocmit dosar penal. Ciumezeanu Ștefan este cercetat în stare de arest preventiv, restul în libertate așteaptă să-și primească „partea” lor din pedeapsă.

Cauza fiind în cercetare nu am dat amănunte. Dar se naște firesc o întrebare: cei care au cumpărat purceii nu au văzut că aveau coada tăiată? Numai „Comtimul” își înseamnă astfel purceii:

OCHI DESCHISI

Nota redacției. Se pare că în Cenad sfârșesc rău multe afaceri în ultima vremie. Și astăzi datorită celor trei lucrători ai postului de poliție din comună: Plt. maj. LUCIAN POPESCU, Serg. maj. SORIN TITA, Serg. maj. NICOLAE ONETIU.

Redacția

FLASH! FLASH! FLASH! FLASH! FLASH!

Dintr-o regretabilă omisiune, în numărul trecut al ziarului nostru pe lista corului bisericii ortodoxe române nu au fost pomenite numele a doi inimoși cântăreți. Este vorba de domnii Nicolae Radu și Cosmin Crăciun.

Domnul Flaviu Cercel, decanul de vîrstă al corului este născut în Bulgaria, lângă Nicopole. Părinții săi se numeau Tîudor și Tudora. Cum a ajuns acest om de o nobilă cuceritoare, la Cenad, veți afla într-un număr viitor.

S-a dus și Ghiță Bâr... Suntem mai săraci cu un OM!

Iani Fürge, „croitorul șef” al satului, are numai cuvinte bune despre gazeta „Cenăzeanul”. Și noi despre croielile sale...

Au demarat lucrările la noul punct de trecere a frontierei Cenad-Kiszombor. Pregătiți panglica, foarfece și șampanie! Șapăoară avem...

Aud că o aşa recoltă de grâu ca-n anul acesta n-a mai fost emult la Cenad.

Îată ce ar fi însemnat trimiterea lui Coț Alb ca reporter la World Cup:

1. Pătrunderea usturoiului de Cenad pe piața americană;
2. Înfrâșirea gazetelor „Los Angeles Times” și „Cenăzeanul”;
3. Schimburi culturale între Beverly Hills și Cenad;
4. Înfrâșirea unei localități din statul Dakota de Nord și comuna bastră;
5. Schimburi de cărți între biblioteca Școlii din Cenad și cea a universității Stanford din California;
6. Deschiderea unei tabere pentru copiii hândicați din Boston în stațiunea I.C.A.R. În schimb americanii ar fi deschis un consulat la Cenad precum și omologarea bazei aeronaute de la Legova;
7. Donația de către Fundația Rockefeler a unei tipografii pentru părirea gazetei noastre;
8. Totodată asociația „Morisena”, primăria, școala, CEC-ul, sănăcerii precum și cele două ferme „Sinagro” ar fi beneficiat de către un computer I.B.M., autoturism de teren „Jeep” și de alte ciliștăi.
9. Toți agricultorii din comună, fără excepție, eșalonat, ar fi fost misi la cursuri de specializare pe durata de 6 luni în mareale ferme agricole din Texas, Minnesota, Kentucky, Arizona.

Canalul Mureș-Aranca era odinioară un mare izvor de pește... astăzi ne apare ca un uriaș depozit de trestie.

Oare cei care fac sărituri în apă de pe piciorul podului de la puț au auzit de marile tragedii care s-au petrecut cu ani în urmă aici?

Este vreun cenăzean care spune că cel mai bun ambasador României în anul 1994 a fost altcineva decât Gheorghe Hagi?

Vasilică Roman face parte din galeria zugravilor de mare talent. O, dar câte talente nu are omul acesta?

Apropiata deschidere a punctului de trecere a frontierei a trezit mulți dintre oamenii de afaceri. Foarte bine!

Mexicanii din Los Angeles au făcut bani frumoși confectionând vânzând steaguri românești! Noi le-am uitat acasă. În schimb am uitat să luăm benzină...

Coț Alb

CATRENE ASORTATE**VISE ȘI REALITATE**

*De e urâtă sau frumoasă,
Fata visează-un Făt-Frumos.
Dar viața, ca o lenjereasă,
I-nțoarce visele pe dos.*

A DOUA ZI DUPĂ POTOP

*Zăgăzuiți nori, din cer opriți,
Au slobozit de sus puhoiul,
Tot ce-a fost trainic n-a pierit.
În schimb s-a ridicat... gunoiul.*

HOMO HOMINE LUPUS

*„Cine poate oase roade“
Zice-o vorbă din bătrâni
De aceea astăzi, poate,
Conversăm ca niște câini.*

PROMOVARE

*Ca s-ajungă cât mai sus
A ales o cale justă:
Dacă cap și minte nu-s
Are altceva sub fustă.*

Geodor

RECTIFICARE LA MERSUL TRENRUILOR DE CĂLĂTORI

Trenul de călători 2683 cu plecarea din Timișoara la orele 8,20 și din Arad la orele 7, 57 sosete în Cenad la orele 11,00.

Trenul de călători 2686 cu sosirea în Timișoara la orele 18,00 și în Arad la orele 18, 35 are plecarea din Cenad la orele 15,25.

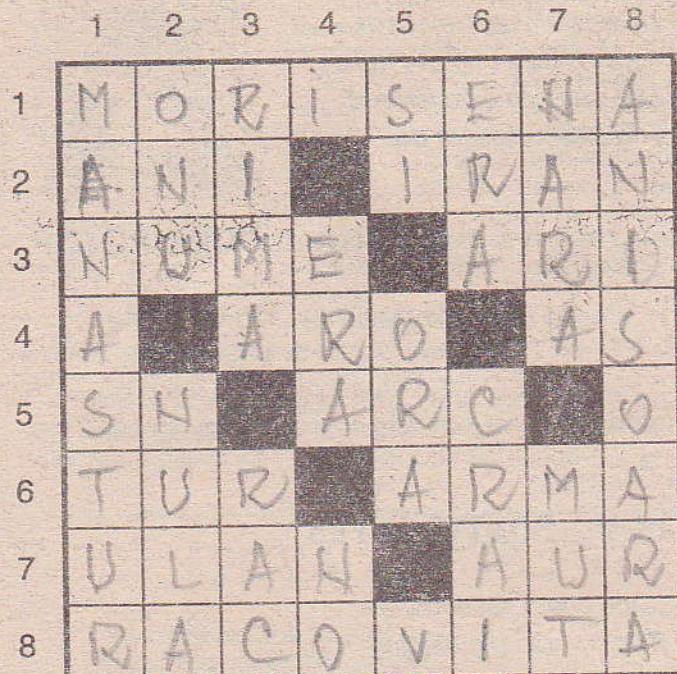
Rugăm cititorii să facă cuvenitele rectificări la mersul trenurilor publicat în numărul trecut al ziarului nostru.

Dintr-o eroare de tipar la trenul 2694 s-a strecurat o greșală. Sosirea în Timișoara este la orele 10,04 și nu 10,64(!). Cititorii vor avea în vedere orele normale.

Redacția

CUVINTE ÎNCRUȘIȘATE

propuse de Liubomir Mendebaba
împăgat de mișcare stația C.F.R. Cenad

ORIZONTAL

1. Vechea denumire a Cenadului.
2. Perioadă de timp (pl.) – Stat în orientul apropiat.
3. Îl are fiecare – Unitate de măsură a suprafețelor (pl.)
4. Autoturism „Made in România” – Foarte bun într-un domeniu.
5. Sergiu Nicolaescu – Aruncător de săgeți.
6. Prima parte a unei competiții sportive – Unealtă de luptă.
7. Prima parte a capitalei Mongoliei – Metal prețios.
8. Localitate în județul Timiș.

VERTICAL

1. Localitate în județul Timiș.
2. Organizația Națiunilor Unite – Fără valoare.
3. Se găsește în poezii – Crustaceu cu carne bună.
4. Perioadă de timp – Nicu Olaru.
5. Notă muzicală – Măsură a timpului.
6. A fost cândva – „\ Nou” operetă scrisă de Ciprian Porumbescu.
7. Parte a nasului – Nu vorbește.
8. Nume de fată.

ARITMOGRIF

propus de prof. Ioan Popovici

A

7	B	8	U	1	C	9	E	10	G	6
11	G	9	E	2	A	12	T	5	A	2
4	P	A	R	3	A	13	H	14	G	10
4	P	A	P	8	U	15	S	2	A	
4	P	I	A	2	T	5	R	3	A	2
10	G	8	T	5	A	13	7	6	I	8
2	A	14	N	6	I	14	N	9	E	6

B

Înlocuind cifrele cu literele corespunzătoare pe colcană A-B veți afla denumirea principalului lant muntos din țara noastră iar pe orizontală 7 culmi muntoase aparținătoare aceluiași lant muntos.

Dezlegările jocurilor le vom publica în numărul viitor.

DEZLEGAREA JOCULUI DIN NUMĂRUL TRECUT

VERTICAL A-B: TIMIȘOARA

ORIZONTAL: 1. Petroman 2. Cliciova 3. Jimbolia 4. Criciova 5. Coșevita 6. Clopodia 7. Giarmata 8. Moravița 9. Crălovaț.

ZIAR EDITAT ȘI SPONSORIZAT DE ASOCIAȚIA AGRICOLĂ

„MORISENA” CENAD

COLEGIUL DE REDACTIE

GHEORGHE ANIUCHI

GHEORGHE DORAN

IOAN POPOVICI

Culegere și paginație computerizate.

Tiparul executat la S.C. „HELICON” BANAT S.A. 1900 Timișoara, Calea Aradului 1